

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

**за периода 2019 - 2023 година
съгласно изискванията на чл. 44, ал. 5
от Закона за местното самоуправление и местната администрация**

МУСТАФА ШАБАН КАРААХМЕД

Избран за кмет на община Борино

**Решение на Общинска изборителна комисия № 60 – ОИК – МИ – 2019,
Борино, 28.10.2019г.**

Настоящата Програма за управление на Кмета на община Борино е разработена в съответствие с изискванията на чл. 44, ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и се отнася за периода 2019-2023 година.

При подготовката са взети под внимание национални и регионални стратегически документи, приетите от общински съвет Борино планове и програми за развитие на община Борино, предизборната програма, която в качеството си на кандидат за кмет на община Борино Мустафа Караахмед е представил пред избирателите, като са отчетени и поетите ангажименти към жителите на общината.

Програмата е съобразена с функциите и правомощията на кмета на общината, съгласно действащото национално законодателство, с изискванията за добро управление и възприетите добри практики на местните власти в страните от ЕС.

Програмата отчита предложенията от общинските съветници и представляваните от тях политически партии и сдружения.

Тя е разработена с дълбоко уважение към правата и възможностите на гражданите на общината да участват в местното самоуправление, гарантирани от чл. 17 на ЗМСМА.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА

Законност

Програмата съдържа мерки, дейности и задачи, инициативи и проекти за решения, които са съобразени с действащото законодателство, функциите и отговорностите на местната администрация и са реално осъществими в рамките на периода на програмата.

Партньорство

Всички предвидени мерки и дейности да са базирани на включването и активното участие на всички заинтересовани страни и да прилагат добри практики, дали положителни резултати в други страни.

Ефективност

Предложените дейности и визираните задачи са приоритизирани с оглед положителното въздействие върху максимален кръг жители на общината.

ПОДХОД ПРИ ИЗБОРА НА КОНКРЕТНИ МЕРКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРИОРИТЕТИТЕ

Ефикасност при разходването на публични средства и при разпореждането с общински активи.

Отговорно отношение към проблемите и интересите на жителите на общината.

Възможност за ефективно привличане на средства от ЕС, чрез европейските фондове.

Откритост и прозрачност на управлението.

Диалогичност при вземане на решения.

Настоящата програма е разработена за периода 2019-2023 г. с оглед новия програмен период 2019-2023г. Доколкото приоритетите както на ниво ЕС, така и на национално и регионално ниво ще бъдат пряко обвързани с бъдещата програма България 2025 (стратегическия документ на национално ниво) за периода 2020-2025 е резонно дейностите да

се планират в комплекс и да бъдат обвързани с бъдещите приоритети за европейско финансиране.

ПРАВНА РАМКА

- Закон за местното самоуправление и местната администрация;
- Закон за администрацията;
- Закон за вътрешния одит в публичния сектор
- Закон за финансовото управление и контрол в публичния сектор;
- Закон за защита на класифицираната информация;
- Закон за обществените поръчки;
- Закон за достъп до обществена информация;
- Закон за общинската собственост;
- Закон за общинските бюджети;
- Закон за местните данъци и такси;
- Закон за гражданската регистрация;
- Закон за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;
- Закон за борба с трафика на хора;
- Закон за Министерството на вътрешните работи;
- Закон за събранията, митингите и манифестациите;
- Закон за управление на етажната собственост;
- Закон за собствеността и ползването на земеделските имоти;
- Закон за защита на потребителите;
- Закон за водите;
- Закон за горите;
- Закон за устройство на територията;
- Закон за държавните резерви и военновременни запаси;
- Закон за енергийната ефективност;
- Закон за защита при бедствия;
- Закон за народната просвета;
- Закон за народните читалища;
- Закон за социалното подпомагане;
- Наредба за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията;
- Устройствения правилник на Общинска администрация Борино;
- Всички Наредби на Общински съвет Борино.

СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

- Националната стратегическа референтна рамка 2019-2023г.;
- Програмата за развитие на България 2025;
- Областната стратегия за развитие на област Смолян.

Програмата е ориентирана към правомощията и функциите на кмета на общината, регламентирани в ЗМСМА.

Общинският план за развитие на Община Борино определя общата рамка и насоките за развитие на общината (в средносрочен план), съответстващи на целите и приоритетите на по-високите нива и обуславящи постигането на устойчивост в развитието на общинската териториална и социална общност.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА БОРИНО

Икономически параметри

Пазар на труда

- Относително стабилизиране на коефициента на заетост след значителен спад.
- Ниско образователното равнище в преобладаваща част от регистрираните безработни.
- Тенденция за увеличаване дела на безработните жени и лицата над 55 години.
- Висок дял на продължително безработните лица.

Икономическа среда

- Със слаби темпове навлизат иновационни и високопродуктивни технологии в повечето производства.
- Научният потенциал на областта е недостатъчно използван - слаба връзка с бизнеса, липса на трансфер на технологии и пазарно ориентирани иновационни продукти, нарушена връзка между образованието и потребностите на регионалния пазар на труда.
- Липсват технологични структури и връзките им с нови производства - бизнес или технологични паркове и др.

Състояние на човешкия капитал

Социално-демографска сфера

- Тенденциите в развитието на населението на община Борино са неблагоприятни по отношение на количественото му възпроизводство.
- Населението е застаряло, с нарушени структури и процеси.
- Възрастовата и образователна структура е изключително благоприятна.
- В с. Борино – общинския център, е съсредоточено близо 74% от населението на общината.
- Населението на с. Борино е с висок трудов потенциал и високо образователно равнище.

Стандарт на живот

- Доходите средно на лице от домакинството за община Борино са по-ниски от тези за страната, като налице е забавена тенденция на повишаването им в номинално изражение.
- Основни източници на доходи са работната заплата и пенсиите, като в структурата на доходите драстично намалява дялът на тези от домашното стопанство.
- Сравнително висок е дялът на потребителските разходи за храна и поддържане на дома с тенденция за увеличаване на другите разходи.

Здравен статус

- Висок дял на заболяванията.
- Добра осигуреност със здравни институции и квалифициран персонал.
- Добра материална база на здравните институции.

Културна сфера

- Общината има богата мрежа от културни институции.
- Обособен сграден фонд.
- Човешки ресурси с подходящо образование и професионален опит.
- Добри традиции и успешни практики в организирането на големи културни прояви.

Състояние на средата за живот

Базова инфраструктура

- Транспортната инфраструктура в общината предоставя обслужване с пътен транспорт.
- Пътната мрежа от висок клас е добре развита и осигурява връзките в национален план, вкл. международните.
- Недостатъчно добре развитата пътна мрежа от втори клас ограничава възможностите за достъп на по-голяма част от населението на общината до центъра.
- Местната пътна мрежа е недобре развита и поддържана.

- На много места липсват съоръжения за отпадните води, което води до неконтролно изпускане на замърсени води в реките, което причинява замърсяване на околната среда.
- При забелязващата се тенденция за увеличаване на застроените терени, се появява сериозен проблем от недостатъчна проводимост на съществуващите канализационни клонове.
- В свои нормативни документи Общината е заложила участието си като водеща организация и партньор на неправителствени организации и дружества от бизнес сектора по проекти за:
- Проекти за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води и канализационни мрежи;
- Проекти за изграждане на съоръжения за защита руслата и бреговете на дерета от ерозия;
- Проекти, свързани с изграждането на малки водоснабдителни мрежи и съоръжения с местно значение за питейно-битово водоснабдяване на населението.

Селищно развитие

- Запазена е традиционната връзка между общинския център и селата.
- Амортизирана е физическата среда в населените места.
- Производствените територии са недостатъчно благоустроени.
- Жилищните комплекси са недоизградени и неблагоустроени.

Зелена система

- Състоянието на изградените зелени системи в селата е незадоволително.
- Недостатъчното поддържане
- Липсата на охрана
- Ефективно санкциониране на нарушителите
- Наличните озеленени площи за широко обществено ползване са недостатъчни.

Партньорства

- Многообразието и доказания капацитет на значителната част от НПО
- Липси или недостатъчно предлагани услуги. Основно тези слабости се забелязват в:
- Информация и съдействие за достъп до нови технологии и иновации;
- Недостатъчно опит и практика за съвместна работа по общи проекти, обединяващи консултантски фирми, НПО;
- Недостатъчен достъп до информационни технологии и съвременни комуникации
- Недостатъчно практики в публично-частните партньорства и работата в мрежи;
- Недостатъчно партньорства с НПО от други общини.

При разработването на настоящата Програма за управление е възприета визията за развитие на общината, формулирана в общинския план за развитие на община Борино за периода 2014-2020г., доколкото гласуването в Общинския съвет декларира наличието на обществен консенсус по определяне дългосрочната перспектива за развитие, а именно: „Община Борино - просперираща община, популярен и привлекателен туристически, културен и образователен център; община със съхранено историческо наследство, хармонична околна среда и добър жизнен стандарт за нейните жители.“

Програмата за управление на община Борино за периода 2019-2023 г. е в съответствие с приоритетите на община Борино за развитие в периода 2019-2023г.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Превръщането на Община Борино в динамично развиваща се община, съчетаваща устойчивото развитие на икономиката и туризма;

- Съхраняване и популяризиране на културно-историческото наследство, подобряване на достъпа на гражданите и гостите на Община Борино до значимите културни паметници и туристически обекти;
- Привличане на нови инвестиции за развитие на водещите производства и туристическата инфраструктура;
- Увеличаване на обема на инвестициите в публична инфраструктура;
- Осигуряване на добри условия за живот, работа и отдых на гражданите;
- Балансирано развитие на централна част, квартали и селищата в общината;
- Осигуряване на качествени и достъпни услуги в сферата на образованието, здравеопазването и социалната сфера;

ПРИОРИТЕТИ НА НАСТОЯЩАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Приоритет 1: Икономическо развитие и просперитет на община Борино.

Приоритет 2: Достоеен живот и развитие на човешкия капитал.

Приоритет 3: Опазване и възстановяване на цивилизационното наследство, създаване на благоприятна и естетична среда на живот.

Приоритет 4: Утвърждаване авторитета на Община Борино като европейски културен и образователен център.

МОТИВИ И ОБОСНОВКА НА ПОДХОДА

Приоритет 1: *Икономическо развитие и просперитет на община Борино*

Атрактивната бизнес среда е ключов фактор за привличане на нови инвестиции в производствени мощности и за стабилизиране на предприятията. Тя включва подобрен достъп до пазари, информация, транспорт и други специализирани услуги. Една от основните грижи на общинската власт е да създава предпоставки в областта на местната нормативна уредба, разпространението на информацията, взаимодействието с предприятията и изграждането на инфраструктурите за повишаване качеството на бизнес средата и целенасочено подпомагане на малките и средни предприятия. При подбора на мерки и конкретни дейности за постигане на приоритета са отчетени и основни препоръки спрямо политиката към МСП /малки и средни предприятия/ според доклад за състоянието и развитието на МСП в България:

- опростяване на административната и нормативната среда за МСП чрез оптимизиране на регулативните режими и насърчаване на конкуренцията на пазара;
- повишаване квалификацията на държавната и на местните администрация в подкрепа на МСП;
- подобряване качеството на информационно-консултантските услуги за бизнеса чрез създаване на единна база данни с информация за състоянието и нуждите на сектора на МСП, провеждане на специализирани информационни кампании за възможностите на структурните фондове на ЕС и изискванията на единния европейски пазар, обучение за разработване на проекти и усвояване на средства от ЕС;
- провеждане на активна иновационна политика чрез задълбочаване на сътрудничеството между фирмите и изследователските институти;
- увеличаване на потенциала за разработване на крайни изделия, конкурентоспособни на международните пазари и специализация в производството и износа на продукти с висока добавена стойност;
- включване на целенасочени политики към човешките ресурси и обучение в подкрепа на предприемачеството;
- включване на устойчивото развитие като компонент на политиката към предприятията;

- насърчаване на предприятията да участват в мрежи от свързани производства (кълъстери) за развитие на отраслите и регионите.

Държавната политика към икономически активните субекти е съобразена с изискванията на ЕС в тази област. Мерките за повишаване конкурентоспособността на икономиката, които са взети под внимание при планиране на дейностите включват:

- опростяване на административната и нормативната среда за МСП;
- подобряване на финансовата среда;
- подкрепа на иновациите и технологичното развитие;
- европеизация и интернационализация на МСП;
- подобряване достъпа до информация и услуги;
- осигуряване на условия за развитие на МСП в регионален аспект;
- насърчаване на предприемаческия дух и умения.

Мерки за реализиране на Приоритет 1:

- Постигане на прогнозируемост в дейността на общинската администрация.
- Стимулиране на инвестиционната активност.
- Стимулиране на деловата активност.
- Туризмът - фактор за икономическото развитие.
- Прилагане на стратегия за стабилизиране и повишаване на конкурентоспособността на малките населени места в общината и разнообразяване на селската икономика.
- Намаляване на административната тежест за бизнеса и гражданите.
- Публичност и прозрачност в дейността на общинската администрация.
- Ефективно управление на финансовите ресурси.
- Развитие на формите на публично-частно партньорство за оптимизиране на административните процеси.

Приоритет 2: *Достоен живот и развитие на човешкия капитал*

Усилията на всяка политическа власт са насочени към подобряване качеството на живот на населението, което намира пряк израз в повишаване на заетостта, увеличаване на доходите и подобряване на физическата среда на живот. Тези усилия могат да се превърнат в реалност единствено ако има устойчиво развиваща се местна икономика, което изисква подготовката и реализиране на множество проекти за изграждане на привлекателна бизнес среда.

Най-съществена роля в тази насока може да изиграе партньорството между местните общности и общинските администрации при дефиниране и осъществяване на местните политики за устойчиво развитие на общините.

Достъпът до добро образование и обучение, съобразено с нуждите на икономиката и възможностите за реализация на трудовия пазар, до навременни и качествени здравни услуги и до добре функционираща защитна мрежа за групите в неравностойно положение, допринасят за повишаване привлекателността на общината за инвеститорите и от там за подобряване на общото благосъстояние на хората.

Мерки за реализиране на Приоритет 2:

- Развитие на устойчива, съвременна, пазарно ориентирана образователна система.
- Подкрепа за утвърждаване на пазарно ориентирано професионално обучение.
- Грижа и отговорност за общественото здраве.
- Ефективно управление на общинската Стратегия за развитие на социални услуги.

Приоритет 3: *Опазване и възстановяване на цивилизационното наследство, създаване на благоприятна и естетична среда на живот*

Жизнената среда се характеризира от взаимообвързаните системи на природната и урбанизираната среда, интегрирани от изградените инфраструктури. Специфичните цели на този приоритет, групират мерки и конкретни дейности в опазването и възстановяването на природната и изграждането и реконструкцията на градската среда и инфраструктурите. Важна цел е прилагането на интегрирания подход във процеса на възстановяване и развитие на населените места и прилагане принципите на регенерацията.

Мерки за реализиране на Приоритет 3:

- Изграждане, реконструкция и поддържане на съвременна транспортна система и свързаната с нея инфраструктура, а именно:
  - Рехабилитация на общински път SML 3033 от път III-197- Борино - м. „Кастракли“, участък от км. 4+649 до км.,10+500 – III етап;
  - Улична мрежа с. Борино, с. Чала, с. Ягодина, с. Буйново, с. Кожари;
  - Ремонт на тротоарни площи в с. Борино, с. Чала, с. Ягодина, с. Буйново, с. Кожари;
  - Реконструкция на четвъртокласен общински път IV-19772 Тешел-Ягодина от км. 6+380 до с. Ягодина;
- Изграждане на съвременна комуникационна среда.
- Изграждане, реконструкция и поддържане на водоснабдителната и канализационна система и свързаната инфраструктура, а именно:
  - Реконструкция на довеждащ напорен водопровод до водоема на с. Борино;
  - Реконструкция на довеждащ водопровод до водоема с. Ягодина;
  - Изграждане на водоема с. Ягодина;
  - Подмяна на етернитови тръби АС ф 110 на довеждащ водопровод от извора до водоема на с. Буйново с РЕ-НД ф 110;
  - Подмяна на етернитови тръби АС ф 110 на довеждащ водопровод от извора до водоема на с. Кожари с РЕ-НД ф 110;
  - Изграждане на интегрирана ВиК система и ПСОВ с. Борино;
  - Изграждане на канализационна мрежа с. Ягодина;
  - Изграждане на канализационна мрежа с. Буйново;
  - Изграждане на канализационна мрежа с. Кожари;
- Прилагане на ефективни системи за управление на отпадъци и изграждане на инфраструктурата, а именно:
  - Изграждане на ПСОВ с. Ягодина;
  - Изграждане на модулна пречиствателна станция с. Чала;
- Развитие на зелената система на общината, а именно:
  - Изграждане на площадно парково пространство, вкл. и детски площадки в с. Борино, с. Чала, с. Буйново;
- Създаване на безопасна и сигурна среда за живот, а именно:
  - Изграждане и подмяна на улично осветление;
- Въвеждане на съвременни практики за устойчиво развитие.
- Урбанистично развитие, а именно:
  - Изграждане на масивна ограда - 60см. на гробищен парк с.Борино,общ.Борино,обл.Смолян ;
  - Обособяване на нов гробищен парк с. Ягодина;
  - Благоустрояване на терена около джамия „Решадие“ с. Борино;
  - Изграждане на спортни площадки в с. Буйново и с. Ягодина
- Съхраняване и експониране на уникалната културна идентичност на общината в цялото и многообразие, а именно:
  - Оборудване на читалищата с нови инструменти, носии и др;
  - Финансиране и закупуване на експонати за музеи и туристически сбирки за населените места в общината.

- Изграждане и развитие на публични зони с обществени функции.

Приоритет 4: Утвърждаване авторитета на Община Борино като европейски културен и образователен център

Културните наследства в община Борино са безценен ресурс за развитие на съвременни културни индустрии. Потенциалът на общината е както в утвърждаване на съвременни практики за съхранение, управление и модерно експониране на културни исторически обекти, но също така и в адекватно презентирание на съвременни изкуства, в организирането и домакинството на престижни културни събития. Този ресурс към момента не е използван по най-рационален начин за утвърждаване на общината като културен и образователен център на национално и европейско ниво. Първото важно условие е ресурсите на общината да се използват за създаване на хармонична, естетична и привлекателна среда за живот и развитието на жителите на общината. Вторият аспект на този потенциал е свързан с възможността чрез културни събития, атрактивни обекти и инициативи да бъде стимулирано развитието на съвременни културни индустрии, които са икономически дейности с висока добавена стойност и неопенимо значение за съхранението и развитието на традициите. По този начин ще се постигнат осезаеми резултати в развитието на икономиката, обществената сфера и изявата на националната идентичност, като принос в обогатяване на европейското културно многообразие.

Мерки за реализиране на Приоритет 4:

- Развитие на културните институции в общината;
- Развитие на съвременни културни дейности;
- Привличане на авторитетни национални и международни прояви в Борино;
- Популяризиране на културни събития от общинската програма за култура.

ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНИРАНИТЕ ДЕЙНОСТИ СА ПОСТИЖИМИ ЧРЕЗ:

- Разумно планиране на разходите по приоритети на бюджетните средства;
- Успешно усвояване на средствата от Европейските фондове чрез разработване и реализация на проекти;
- Реализация на успешни и прозрачни форми на публично-частно партньорство;
- Използване на възможностите за кредитиране;
- Партньорство с държавната власт за взаимни ползи;
- Прилагане и развитие на формите на публично-частно партньорство.

Настоящата Програма за управление предвижда конкретни дейности за постигане на всеки от приоритетите, които са свързани както с изпълнение на основните функции на общинската администрация, но също така и дейности, които стимулират качествено израстване на администрацията и изграждане на трайни партньорства. Управленската визия, заложена в настоящата програма, е базирана на добрите практики на съвременна административно управление. Тя е ангажирана с изграждането на съвременна, компетентна общинска администрация, която в перспектива да се превърне в основен мотор за динамично развитие на общината. При разработването на настоящата програма са отчетени многобройни предложения от граждани на общината, препоръките на политическите сили, представени в Предизборната кампания. Градивността на отправените предложения, демонстрира обща загриженост за успешното развитие на Община Борино. Всички предложения са взети предвид с дълбоко уважение и искрено убеждение за ефективно партньорство при реализирането на всички проекти.

Програмата за управление на Община Борино за периода 2019-2023г. е базисен документ, на основание на който общинската администрация следва:

- да разработи времеви график за изпълнение на дейностите;
- да определи отговорните административни структури, които ще гарантират контрола и качеството на изпълнението;
- да планира необходимите средства за изпълнение на одобрената програма;
- да определи ясно формулирани и измерими индикатори за очакваните резултати;
- да обезпечи отговорното и прозрачно изпълнение и отчитане на резултатите.

По този начин изпълнението на нормативно регламентирани функции на общинската администрация ще бъдат пряко обвързани с постигане на напредък по всеки от приоритетите на програмата и ще гарантират изпълнението на приоритетите.

Програмата за управление на Община Борино за периода 2019-2023г. е динамичен документ, чието реализиране в съответствие на ЗМСМА ще бъде отчитано на годишен период, ще бъде извършван сериозен анализ на постиженията, проблемите и трудностите пред изпълнението на конкретните мерки и ще бъде подлаган на актуализиране.

Настоящата Програма за управление е внесена за разглеждане от Общинския съвет в законоустановения срок.

Програмата за управление на община Борино за периода 2019-2023г. е разгледана на заседание на Общински съвет Борино и приета с **Решение № .....**2020 г. по **Протокол № .....**

МУСТАФА КАРААХМЕД
Кмет на община Борино

